

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS

manè discutienda in Scholis Medicorum,

die Jovis vigesima Januarii.

M. AMBROSIO NICOLAO CHEMINEAU,
Doctore Medico, Præsidente.

An robur Corporis obstat vi & præstantia Intellectus?

I.

QUID QUID est, vel cogitat, & dicitur mens: vel molem habet, & corpus appellatur. Mentis facultates duæ: totidem corporis. Illius prima quæ ad veritatem nata est, intellectus nuncupatur: altera seu voluntas fertur in bonum. Corpus seu substantia extensa varie circumscribitur & movetur, unde figuras mille induit, mille subit mutationes. Mens & corpus substantiæ toto cælo diversæ, decreto divino simul unitæ, totum (quod hominem vocitamus) constituunt. Hinc utriusque commercium. Illa corpori præesse debet, non ad illorum mentem qui animam corporis functionibus occupatam volunt invigilare singulis: quasi vero corporis fabricam singulis obeundis aptissimam esse compertum non esset: sed ad grandiora nata debet investigandæ veritatis tota incumbere. Hominis felicitatem à præstantiâ animæ & integritate corporis repetas. Prima in eo posita est ut intellectus veritatem cujus capax est percipiat: & voluntas bonum in quod fertur nativo impetu, possideat. Integritas corporis ab ipsius robore, quod functionibus obeundis belle inserviat, oritur: hominem vix invenias adeo feliciter natum cui in robusto corpore adsit præstantior anima quæ objectis externis mirum in modum occupata veritati ut decet serio attentam se præbere valeat

II.

COGNITIONE veritatis, eam animæ facultatem quæ dicitur intellectus, fieri præstantiorem vix quisquam sciens negaverit. Intellectus solius veritatis perceptione gloriatur: soli acquiescit. Quid vitii contraxisse putes si veritatis larvam impru-

dens amplectatur. Corporis & animæ commercium tandiu perseverat quandiu machina integra functionibus obeundis inservire apta est juxta conjunctionis leges. Anima unita corpori non veritati solum acquiescit, sed quæ sunt corporis, ea sollicitè amplectitur. Hinc dolet cum illi vis infertur, & vicissim bona corporis valetudo non mediocrem in illâ lætitiæ sensum parit. Quidquid occasione corporis experitur ad sensationes, memoriam & eam animæ facultatem qua objectorum imagines sibi fingit, revocari potest. Quidquid anima unita corpori percipit, huic à supremo Numine imprimitur mediate vel immediate; organa certâ ratione objectorum externorum intervntu afficiuntur; hinc animæ sensationes. Illorum vestigia cerebri substantiæ quasi insculpuntur quæ spiritus animales subeunt, modò ad nutum voluntatis, modò ipsâ invitâ: unde memoria aut impressæ prius objectorum imagines iterum animæ repræsentantur: illarum imaginum occasione varie movetur corpus & agitur mens, unde animi pathemata. Sola veritas animæ affulget à supremo Numine absque corporis intervntu: illius apprehensione intellectus illustratur, & in tantum præstat in quantum, ut huic firmiter adhæreat, ab errore est immunis.

I I I.

ANIMÆ in corpus imperium à peccato imminutum esse, ne dicam pessumdatum, quis eat inficias? docet fides, arguit experientia: seipsum quisque interroget? Philosophus pariter & Medicus, assiduus laboribus veritatem intellectui aut corpori sanitatem comparare frustra plerumque student. Hominem ab ovo ad ultimum usque silicernium comitare? Anima traditis sibi instrumentis seu organis impeditur potius quàm instruitur. Nonne in utero dixeris otiosam: matris claustra perrumpit infantile corpus; totum quantum est infirmitatis specimen est. Anima igitur, dum molliora sunt organa, qualia primis vitæ temporibus conspiciuntur, balbutit, titubatur, miratur, pertimescit; sensationes vividiores sunt ab objectorum in organa teneriora actione majori; functiones denique omnes tum corporis tum animæ crescentis machinæ imbecillitatem referunt. Ubi adolevit, firmata est: ubi nativum robur corpus nactum est, tum anima quasi soluta, lususque pueriles contemnere incipiens, in alia detruditur incommoda, scilicet *terrena inhabitatio deprimit sensum multa cogitantem*: Facultates animæ à veritatis cognitione & veri boni amore avelluntur: Mille imagines objectorum obversantur animæ quibus ad corpus convertitur: Spiritus animales aut renovandis vestigiis, aut cudendis de novo huc illuc feruntur cum impetu. Animi pathemata in vegeto corpore

vehementiora animam sic à veritate avertunt : sic sibi ipsi dissimilem fieri interdum cogunt , ut ad motum spirituum judicare , apprehendere , & velle , non immerito dixeris.

I V.

AD veritatem tendit à natura intellectus, sicut voluntas ad bonum : felix uterque si intellectui non illudat umbra veritatis, aut boni imagine voluntas non decipiatur. Quod autem propter peccatum accidit ut corpus mille morborum generibus obnoxium fieret, id pariter effectum est ut anima mille erroribus obcecetur. Hæc illi mali labe inusta eo præsertim tempore quo peccato subserviens regimen corporis amisit quod penes illam primum manebat. Infelix illa corpore languente mœrore conficitur, senescente vix sui præbet argumentum (*totum hominem languor & horror habet.*) Contra verò vigente corpore objectis exterioribus occupata agitur mirum in modum, nec verum à falso valet discernere. Sic amor percita prosequitur imprudens quod ipsam brevi pudebit redamasse. Robur corporis in eo positum est quod temperie liquorum , spirituum copiam, & debitam organorum structuram, sic corporis machina compingatur, ut quæ sunt corporis functiones belle, prompte & alacriter impleantur. Tam appositum corporis apparatus comitantur sensationes pene innumeræ quibus anima ad corpus vi quâdam convertitur. Quid non & in robusto corpore fibræ cerebri solidiores & artuum, quam ut ad animæ nutum huc illuc flecti possint pro diversâ spirituum agitatione. Quidni & in illis spiritus ejus sint configurationis & indolis, ut animæ imperium recusent. Num ab educatione, aut constitutione cerebri vel organorum, inepta admodum ad scientiarum comparationem quorundam hominum moles alias visui non ingrata. Quibus aliter provisum est non invident, mirentur magis quomodo natura plerumque quod corporis præstantiæ diminutum est, alacritate ingenii pensat.

V.

CORPORIS robur obstare vi & præstantiæ intellectus qui negaverit nec seipsum nec veritatem novit. Hæc in silentio fulget : quod vix animæ in robusto corpore conceditur. Si juvenile sit, animi pathematis vehementioribus occupatur : Ira impotens, bella, bacchi deliciae juvant, aut detinent insani amores. Curæ grandiorē fatigant & rei familiaris sollicitudo, senem mille circumveniunt incommoda. Tam multa ad veritatem aditus præpediunt (præsertim in vegeto corpore) ut vix homo sit cui pura affulgeat. Quos igitur præstantes ingenio videas plerumque apud homines circumferri, ne existimes intellectu præstare. Est in illis memoriæ vis summa,

est ad dicendum fingendum ve facilitas non vulgaris : quidquid gariunt placet, arridet, mover, allicit ; in quantum aut numeroſo verborum apparatu aures demulcent, vel imagines in auditorum cerebris cudunt facilius animi pathematis inſtaurandis aptiores. Horum ce hominum anima in his quæ ad corpus ſpectant præſtat : In his quæ ad veritatem inquirendam conferunt, infirma admodum. Huc illuc pro diverſâ objectorum impreſſione feruntur modò in hanc modo in illam partem, plerumque unius horæ intervallo in oppoſitas. Hos rapit altius cerebro impreſſa imago ; non veritatis amor ducit cujus in animam autoritas levis ſi corporis pondus (grave nimium) proprio robore intendatur. Tales plerumque ſunt quos variis in dies excogitandis ſyſtematis acriter inſudare videmus ; aut jam obſoletis adverſâ experienciâ renovandis pertinaces experimur. Illos tenet novitatis amor : Hi jurare amant in verba veterum : nulli veritas prior affulget. An corporis robur ſic obſtat vi & præſtantiæ intellectus ut nuſquam unquam convenire poſſint ? nullatenus. Res eſt ardua, rara, non impoſſibilis. Anima ſui juris fiat : corpus ſub jugum mittat : diſcat illius præcípites motus componere ad nutum : nulli acquieſcat niſi veritatis ſplendore coacta ; tunc intellectus eam ſibi comparabit attentionem veritati acquirendæ tam neceſſariam. Quantum igitur corpori additur tantum ſubtrahitur animæ, præſertim à peccato : à quo imperium animæ in corpus diminutum eſt, quod à Dei in animam autoritate pendebat : hæc jugum Dei excutiens, ſub jugum corporis miſſa eſt ; hæc autem gravius, quò corpus robuſtius.

Ergo Corporis robur obſtat vi & præſtantiæ Intellectûs.

Domini Doctores diſputaturi.

M. Claudius Bourdelin.

M. Philippus Ignatius Sæve.

M. Joannes Cordelle.

M. Joannes Franciſcus Foy-Vaillant.

M. Petrus-Joannes Biurette.

M. Petrus Ton.

M. Alexius Litte.

M. Ludovicus de Vaux.

M. Antonius de Saint-Yon, Medicus Regis orinarius.

Proponebat Lutetiæ Pariſorum ANTONIUS LE CLERC, Pariſinus,
Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1695.

Apud Franciſcum Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ Typographum.